

nakov naselila zlokobna strupena misel: „Glej, nisi več mož; sam si ne moreš več pomagati in služiti kruha; pohabljenec si, sebi in drugim v nadlego.“ Ali naj res vsakdanji spomin na slavna dela in zvesto bojevanje in vsak dan novo spoznanje lastne nemoči te junake duševno potre in žene v obup? Nikdar! Sveto dolžnost imamo, da to črno misel odženemo iz njihovih src in z tolažilno ljubeznijo in dejansko pomočjo dvignemo zopet v njihovih dušah zaupanje in veselje do življenja in dela. Prosimo te može, da prevzamejo med nami in našimi otroci vzvišeno nalogo učiteljev in vzgojiteljev. Zakaj v vojni so se naučili in si privzgojili obilo jasnih pojmov o Bogu, o domovini, o dolžnosti, o zvestem delu in moštastvi. Dajte nam vsega tega, vi junaki, slabotni in pohabljeni na zunaj, na znotraj lepi in bogati.

Po prejšnjih vojnah so države slabo plačale te vrste junakov. Na prsa se mu je dalo bronasto ali srebrno svetinjo, v roko pa lajno. „Po tej vojni ne sme biti več lajne!“ je rekel pred kratkim nadvojvoda Karel Stefan, ki je vrhovni pokrovitelj dela za invalide in žrtve vojne. Krasne besede, ki jih moramo izpremeniti v dejanje. S zaupanjem nas mora navdajati, da se je to delo že začelo. Zdravniška veda je v tej vojni odkrila, da se da marsikateremu invalidu nadomestiti izgubljen del ali ud telesa. Mož se vrne v svoj poklic ali postane pripraven za kakega drugega, in tako izgine iz njega tisto moreče čustvo, da ni več za nobeno rabo. Na Dunaju delujeta v tem oziru z velikim uspehom šola za invalide in pa organizacija za izdelovanje, tisk, umetnih udov, ki se izdelujejo čisto

in v ozirom na posebne poškodbe in potrebe pohabljenca. Oba zavoda bosta otvorila svoje podružnice po vseh deželah. Že dosedaj se je vrnil marsikak invalid v svoj prejšnji ali primeren nov poklic in dela z veseljem, ker mu je delo kakor odrešenje. Z vsestranskim proučevanjem, poukom in sodelovanjem delodajalcev in države se bo dalo večino invalidov sedanje vojne spraviti do kruha. Kar bi pa bilo premalo, to mora določiti država. Onim pa, ki za nobeno delo ne bodo sposobni, pa mora država dati pošteno in zadostno preskrbo. Dosedanja preskrba pri nas je res potiskala lajno v roke. Izdatno in boljše nego doslej bo morala vlada preskrbeti vdove in sirote padlih in pohabljenih vojakov tako iz moštva in častnikov. Za zvesto delo pošteno plačilo!

O vpoklicanju starejših črnovojnikov.

Odposlanstvu dunajskih krščansko-socialnih poslancev je izjavil ministrski predsednik grof Stürgkh, da bo vojaška uprava storila vse, da ublaži trdine novega črnovojniškega zakona. Pred vsem bodo poklicani mlajši letniki pred starejšimi in starejši ne naenkrat, temveč letnik za letnikom. To načelo da bode veljalo tako za pregledovanje, kakor pozneje za vpoklic pod orožje. Pri tem se bo oziralo zlasti na to, da ne nastanejo v gospodarskem življenju kake težkoče. Todi se bo postopalo pri presojevanju sposobnosti po drugem merilu, kakor pri dosedanjih naborih. Ministerski predsednik grof Stürgkh pa ni izjavil, da bodo črnovojniki drugega poziva poklicani še le v mesecu septembru letošnjega leta, kakor se je poročalo to iz Budimpešte.

Slike iz bojišča.

O vrlih Korošcih pripoveduje vojni poročevalec časnika „Neue Freie Presse“ sledeče:

„... Na ruski bojni črti na nasprotnem hribu je vse mirno. Nobena glava se ne pokaže in noben glas se ne sliši. Zdaj stopi eden koroški „Kaiserschütz“ iz jarka, koraka proti sovražniku — do žičnih mrež. Ali je mož postal morebiti nor?

Reče mi oficir: „Naj ne dela tega, mi kaznujemo vsacega, ki si upajo iz zavetja; že zaradi tega, ker Rusi ne smejo vedeti, ali smo mi tukaj ali ne. Toda Korošcevi se v jarkih ne more zadržati. Oni prezirajo sovražni ogenj. Še-le včeraj se je podal nek mož iz strelskega jarka, in ker ga je tovariš svaril, rekel je malobrižno: „Ali velja en „zekserl“, da me ne bojo zadeli?“

Ravno pred nami narejena je cestna zapreka iz opeke in ruše; pred njo leži zaseka

podrenih dreves, na gosto s žico premrežena in zmeso „španski jezdeci“. Poveljnik zapora je „železni major“ Troyer od dež. bramb. polka št. 4.

Če si sapérji v tej vojski izkopljejo kje kako obrambno postojanko, kateri ne zaupajo prav, ker pred naskoki ni prosta, potem si izprosijo majorja Troyer-ja za branitelja. On je že od začetka vojske vedno na fronti in si je „gor do železne krone“ priboril že vsa odlikovanja, katera cesar sploh podeliti zamore. Sam komandant koroškega pešpolka imenuje svojega majorja dušo polkovo.

Pri Varadki ležal je major s hudo vročinsko boleznijo v neki žagi. Od štaba se je videlo, kako da so ruske granate vedno bližje žage padale, torej so mu telefonirali, da naj vendar „za božjo voljo“ se od tamkaj odpravi. Toda on telefonira nazaj: „Saj so Rusi najmanj še osemdeset korakov odtod!“ Ostal je in ondi — ozdravel.

Major Troyer je „brigadni liferant ruskih vjetnikov“. Nekoč prodirali so Rusi proti naši postojanki; Troyer jim je dal znamenje s svojo snežno srjaco, in 550 Rusov se je samovoljno udalo. Večkrat gre Troyer samo z enim samim vodom svojih cesarskih strelcev v vas, ki je od Rusov zasedena, samo da bi malo pogledal, „kaj je tam novega?“ In skoro vsakokrat pride s plenom nazaj. Iz samo ene kleti prignal je nedavno 60 Rusov. V tej vasi nastavlja je tudi svojo „rusko past“; nadeval je na mizo špeha, pečenke in vina ter listič z napisom: „Pri Avstrijcih je mnogo dobrih reči“. Nato je odšel. Zjutraj ob zori zglasilo se je navadno na tucate Rusov s povzdignjenimi rokami kot prostovoljni vjetniki. Toda nekoč jih ni bilo, Korošci nekega sosednega bataljona so nastavljen reči pojedli in popili, ne vedoč, da so bile iste Rusom namenjene.

Odredbe za aprovizacijo pomanjkanja trpečega prebivalstva.

Vedno hujša draginja in pičlost živil ste napotili namestnika grofa Clary und Aldringen uže pred nekaj tedni, da je ustanovil aprovizacijski sklad, ki ima nalogo, v najširšem obsegu skrbeti za preživljanje prebivalstva. Pred nekaj dnevi je dospel pri namestniku znaten dar gospoda opata v St. Lamprechtu, kateremu se je zahvaliti, da je sklad narasel na približno 60 tisoč kron. Kmalu je prišel nujni povod in načeti je bilo treba to premoženje za namen, kateremu je omenjeno. Takoj po uvedbi krušnih nakaznic je bilo jasno, da ne more izhajati delavsko prebivalstvo z odmerjeno množino moke in kruha, ne da bi zamoglo izdatno se posluževati drugih živil. Radi splošne draginje pa manjka mnogim za to potrebnih sredstev. Da se revnejšim krogom v tej smeri kolikor mogoče pomaga, je uvedel namestnik grof Clary za sedaj v Gradcu in Eggenbergu oddajo živil za ravno domače prebivalstvo po nekdanjih mirovni cenah; na 5 krajih so že začeli s prodajo. Kakor vedno, je ponudil tudi tukaj štaj. gosp. pomožni odsek svojo pomoč v obči blagor ter prevzel v Gradcu prodajanje živil. Za sedaj se prodaja krompir, fižol in mast, vendar bodejo kakor hitro mogoče začeli tudi s prodajo mleka. Aprovizacijski sklad ima pri tem nalogo, da pokrije razliko med sedanjimi dnevnimi cenami in mirovnimi cenami, po katerih živila prodajajo. Nadaljnja s pomočjo namestnika od štajerskega gospodarnega pomožnega odseka započeta akcija je prirejanje vojnih obedov za ubogo domače prebivalstvo. Predmeta za to so že v polnem teku in s tem poverjene gospe skrbijo z neumornim delovanjem, da bo kmalu mogoče začeti deliti obede. Če bi se pokazalo, da je treba tudi v drugih krajih na Štajerskem enakih uvedb, bo tudi tamkaj priskočil na pomoč aprovizacije — v večjih industrijskih središčih se je vršil kakor že znano — dne 16. aprila pod predsedništvom namestnika grofa Clary v c. kr. gradu razgovor z zastopniki štajerske industrije; z ozirom na zakonito utesnitev porabe mlinskih izdelkov so tukaj zlasti povdarjali potrebnost nabave izdatne množine surogatnih živil. V ta namen je na-

meštnik obljubil popolno pripomoč namestniškega deželnokulturnega nadzorništva, kateremu naj posamezni obrati naznanijo potrebo živil-surogatov. Upati je, da bo mogoče aprovizacijski sklad še nadalje ojačiti, da bo zamogel zadoščevati svoji nalogi še na širši podlagi, da bo v tem pomembnem pa tudi resnem času kolikor mogoče mnogim odvzeta težka skrb za naš vsakdanji kruh.

Na naslov „nepoklicanih svetovalcev.“

Koroški list „Freie Stimmen“ prinesel je v svoji 88. številki sledeči članek: „Nek kmečki župan piše nam: Ni ga dne, da bi se ne dajalo potom časnikov vladi, občinam, prebivalstvu, gospodinjam i. t. d. nekaj „priprostitih“ nasvetov, kar da bi se moralo v svrhu vzboljšanja občnega stanja vse ukreniti. Večinoma imajo pa ti nezahtevani opomini znak nepraktičnega znanja in neizkušnosti, večkrat pa tudi tistega političnega žlobudranja, ki je v krčmi v navadi in nima nobenega pomena. Čas bi bil toraj, da bi se te nepoklicane, posebno pa še tiste „najbolj pametne“ svetovalce naprosilo, naj se ne zadovoljujejo samo s svetovanjem, temuč njih stopijo delavni na stran tistih, katerim njih modri nasveti veljajo, ker nepoklicanih svetovalcev imamo itak že več ko dovolj, a delavnih moči za izvršitev nasvetovanega nam povsodi primanjkuje.

Če kdo n. pr. vladi svetuje, da bi naj število divjačine natančno zabilježila ali to posestnikom lovišč storiti zaukazala in potem dala povelje, da se mora vsa divjačina v prid občne aprovizacije postreljati, tedaj bi tak mož pač zaslužil, da se ga nastavi „kot komisarja za štetje divjačine“, da bi se zamogel tudi praktično izkazati kot moža-veščaka. Večinoma govore take bedarije ljudje, ki niti o lovu niti o njegovih pravnih razmerah nimajo pojma. Takim gospodom najbrž ni znano, da obstoje glade izkoriščanja lovišč pravne razmere, da obstoje pogodbe, vsled katerih imajo svoje interese na eni strani najemniki lovišč za dobo pogodbe, na drugi strani pa občine kot lastnice lovišč; ne sme se toraj kopelj kar z otrokom ved izliti. In kaj drugega to ni, če se po pomoti misli, da bi se znalo s izpraznitvijo lovišč in vod aprovizaciji od pomoči; s tem se bi najbrž morala poravnati pregreha, da se naše domače živali brezusmiljeno uporabljajo v vojskine potrebeščine ter za prehranitev vjetnikov in beguncev. Tudi zadnje dni podani recepti za odgojo perutnine te pregreške ne bodo več poravnali in opomini k varčevanju ne bodo več hasnili: kar se je s početka na stalažu živine in na zalogah žita in moke grešilo, se ne da več rešiti in nemški vzgled smo prepozno začeli posnemati.

Vsi ti mnogoteri nepoklicani nasveti so večinoma le na škodo, ker se marsikateri v resnici sprejme, potem kot „ukaz“ izide ter tiste organe, ki so danes itak že vsestransko preobloženi z uradnimi posli, namreč občinske predstojnike, obremenijo z novo, večinoma nepotrebno nalogo. Tisti modri gospodje svetovalci, ki pri mizi v krčmi vse boljše vedo in svoje tamkaj si pridobljene znanosti nato v časniki „na pipo denejo“, da bi na ta način opravili svojo „javno delo“, naj bi vsaj enkrat prišli in si ogledali balo ukazov, naročil, namigljajev in nasvetov ter vse preštudirali, ki so od začetke vojske sem bili poslani občinam na gosto kakor kroglje v sovražnem ognju. Naj pridejo in pomagajo vse to v praktičnem gospodarskem življenju uporabiti, kar se danes od mladih, neizkušenih juristov pri zeleni mizi skuha ter bolj ali manj užitno občinam v zavžitke ponudi. Ko bi le samo en teden sodelovali, bi prišli do prepričanja, da je svetovalec in ureditelj mnogo preveč, delavcev pa mnogo premalo!

Dopisi.

Vlom in tatvina v Žetalah. Med tiskom zadnje številke „Štajerca“ prejeli smo sledeče poročilo: Pri trgovcu g. Maksu Berlisg v Žetalah so v noči od 17. na 18. aprila vlomili

tatovi in odnesli za več tisoč kron raznega blaga, kakor n. pr. blago za moška in ženska oblačila, kavo, sladkor, židane robce, tobak, smodke i. t. d. Ko je šel posestnik g. Simon Potočnik 18. aprila zgodaj na delo, našel je ležati na cerkvenem zemljišču nekaj blaga, katerega so uzmoviči ondi pustili, ker najbrž niso mogli vsega nesti, ali pa jih je kdo splašil. Upati se sme, da se bode našim gg. orožnikom posrečilo priti tem lumpom na sled, ki vznemirjajo že dalje časa vso okolico. Danes zmanjka enemu meso in slanina, jutri drugemu vino, žganje i. t. d. Pomilovanja vreden je g. Berlisg, vrl mož, ki je v nesreči ali zadregi že marsikomu pomagal, in vendar se še najdejo ljudje, ki se škodoželjno smejijo, ko zadene bližnjega nesreča. Fej bodi slehernega takega soobčana, ki ravna tako in s tem kaže, da nima samo spačen čut, temuč tudi — spačeno srce.

Galicija na Koroškem. Dragi mi „Štajerc“, malokdaj se kdo oglasi iz naše občine, posebno pa sedaj med vojsko ni časa, da bi se pisalo kaj uredništvu Vašega priljubljenega lista. Vsak izmed nas ima nujne skrbi, posebno pa so nam na srcu naši hrabri vojaki, ki se tako zmago-slavno borijo proti premočnemu sovražniku za svojo drago domovino in našega presvitlega cesarja. Ali nekaj, dragi „Štajerc“, Ti moram naznaniti. V naši občini leži vas po imenu Lečne ali po nemški „Linsendorf.“ Iz te vasi že dolga leta ni bil potrjen niti eden fant; in tudi sedaj ob času grozovite svetovne vojske še ni bil vpoklican kak moški pod orožje, in tako mislim, da Vam s tega poročilom nekako izvanredno novico naznanim, ki najbrž v celi širni Avstriji nima primere. —

Iz Negove se nam piše: Žalostno vest vam kot „Štajerc“ moram naznaniti, da nam je nesmiljena vojska iz Negovskega vrha pobrala že tri može in enega fanta. Vsi so se na gališkem bojišču borili za dom in za cesarja. Pa naj bolj znani in kot dober sosed čislani je bil Alojz Vreča, dolgoletni naročnik „Štajerca“; služil je v vojaški službi v mladih letih navadna tri leta, potem je bil pri ficančnem oddelku 4 leta, in lanskega leta ga je mobilizacija pobrala na to strašno vojsko. Štiri mesece se je boril v Karpatih in dne 22. marca je dobil strašno rano v trebuh, ter je moral izdihniti svojo dušo. V 42. letu svoje moške dobe je moral zapustiti svojo mlado, žalostno ženo in dve majhni nepreskrbljeni hčerkici. Za njim žaluje žena, žlahta in vsi sosedi, ker je bil dober gospodar.

Spavaj bratec tamkaj mili
V tuji zemljici sladko,
Večni Bog se te usmili
Priti gor v sveto nebo!

Negova dne 24. aprila 1915. (Sledi podpis).

Iz Karpana v Istri došel je sledeči dopis: Dne 15. t. m. okoli 4. popoldne se je zgodila v tukajšnjem premogokopu jako velika nesreča. Trinajst rudarjev je ob enem zažgalo z elektriko več min za izvadenje premoga, toda mine, ne ve se dobro iz kakšnega vzroka, so povzročile jako močno zračno presijo, vžgale premogov prah in zrak je na kilometre daleč gorel in butnil skozi odprtine na prsto. Pri tej grozni eksploziji je bilo 9 rudarjev na mestu mrtvih, dočim so ostali štiri silno opečeni, ter so jih prenesli v tukajšnjo bolnišnico. Vsi sodrugirudarji in vsi inženjerji tukajšnjega premogokopa, na čelu jim ravnatelj Ivan Sust, so se trudili na vso moč pri reševalnem delu, iskali ponesrečene rudarje skoro celo noč v groznem dimu in prahu ob nevarnosti za lastno življenje, ki so večkrat onemogli radi pomanjkanja zraka. Toda kljub veliki naporosti jim je bilo mogoče rešiti samo 4 ponesrečence, dočim so jih 9 izvlekli mrtvih. Na mesto nesreče je prihitelo vse prebivalstvo Karpana ter sanitarna komisija iz bližnjega mesta Labinja. Kakor velika je bila nesreča, kakršna še ta premogokop ni nikdar zadela, toliko večje je bilo sočutje s ponesrečenci ne samo sodrugov-rudarjev, marveč tudi ravnateljstva premogokopa in vsega mesta Labinja. Vse je sodelovalo, da nesrečnim dragim pokojnikom izkaže zadnjo čast ter jih spremi na najlepši način k zadnjemu pokopu. Pogreb je bil tako lep, da takšnega Labinj še ni videl. Ravnateljstvo premogokopa je dalo napraviti za ta slučaj dva mrtvaška voza, ki jih je sodrug

Josip Kuničič, tapecirar ravnateljstva Karpano, jako okusno okrasil. Pogreb je vodila vojaška oblast, prisotno je bilo vso vojaštvo. Pogreba se je tudi udeležil general Sperl iz Pulja. V spreduvo so bile zastave rudarske Unije Labinj in Delavskega podpornega društva Labinj, ter so bile zastopane in corpore vse civilne in državne oblasti. Predsednik delavskega podpornega društva je izrekel pokojnikom na grobu zadnji pozdrav. Trupla pokojnikov so bila položena v skupni grob, kjer se postavi poseben grobni kamen. Imena ponesrečencev so: Milevoj Dominik, Schira Anton, Kokol Karl, Hrvatini Jakob, Mohorovič Ive, Miletič Josip, Rabac Dominik, Vrbanac Ive in Faguna Rudolf.

Gospodarske stvari.

Nepoštено postopanje pri prodajah kmečkih posestev. Namestništvo je zvedelo, da se izvršijo v mnogih slučajih prodaje kmečkih posestev s pomočjo takozvanih kupcev s pooblastilom na ta način, da kupi kupec s pooblastilom od lastnika posestvo, kakor leži in stoji za gotovo ceno pod pogojem, da sklene zemljiški posestnik kupčijo sodajsko ozir. zemljiško-knjižno z dotičnim zemljiško posest.

Ti kupci s pooblastilom so si sicer kupoma pridobili gospodarstvo, se pa odtegnejo vsled omenjenega pogoja plačilo kupnih pristojbin, ki na ta način obremenijo zemljiškega posestnika in tretjo osebo, kateri je kupec s pooblastilom prodal lastnino. Izventega je pa s takim postopanjem oškodovan erar, ker kupec s pooblastilom med tem časom v večini slučajev pod roko živino, premičnino, les, oziroma gozdove itd. proč odda in tako učini, da se računajo posestva, ki so imela prvotno veliko vrednost, pri plačilu pristojbin za mnogo manj vredna.

Ker pa po tej manipulaciji ni oškodovana le država in vsled razkosanja posestev celoskupnost, temveč večinoma in sicer občutno tudi posamezni zemljiški posestniki vsled tega, ker kupci s pooblastilom — kakor že omenjeno — med tem časom prodajajo živino, premičnino, les oziroma gozdove in druge pri izvrševanju kmečkega obrata neobhodno potrebne potrebščine in jih tako odtegnejo posestvu, ne da bi imel pri tem zemljiški posestnik kak dobiček, ter se na ta način lahko zgodi, da zabrede mnogo posestev v dolgove, se izda nalog, obračati vso pozornost takemu postopanju in varovati zemljiške posestnike pred takim oškodovanjem s podukom ter jim priporočati, naj se obrnejo do „Poizvedovalnega mesta za kmečke prodaje posestev pri c. kr. namestništvu v Gradcu“ (prim. Naredbeni list, II. letnik, št. 7, odlok št. 62).

Nov predpis za mletje koruze. Ministerijalna odredba z dne 8. aprila 1915, drž. zak. št. 43 določuje, da je maksimalni tarif glede koruze in koruzne moke za veletržstvo v prihodnje odpravljen in da se mora zanaprej iz koruze dvoje zemljatih produktov napravljati, in sicer 8 odstotkov koruznega zdrobca (Gries) in 74 odstotkov moke. Za mletje se mora vzeti le naravno suha ali umetno posušena koruza; vlažna ali pa celo plesnjiva ne velja.

Prepoved gostij in slavnosti, ki so združene s pojedinami. Politične podoblasti opozarjajo na ravnokar v deželnem zakoniku in ukazniku objavljen ukaz namestništva, ki prepoveduje prirejanje gostij in slavnosti, ki so združene z neizmernimi pojedinami.

S to prepovedjo se naj kolikor mogoče uvažuje zapoved, da je kolikor mogoče varčevati z živili, kar zahteva vojska in se zlasti pride v okom v kmečkih krogih pri različnih prilikah kakor pri zarokah in svatbah, pri botrinah, sedminah o veliki noči pri raznih slavnostih, zlasti o priliki klanja svinj (pri farežih) običajnim mnogokrat nespametnim potratam živil.

Skrbeti je za to, da se ta ukaz kolikor mogoče razširi. Pri tem je zlasti povdariti in kot nedopustne označiti one v okraju se vršeče, s pojedinami združene svečanosti, ki so mnogokrat poleg imenovanih v ukazu po krajevnih navadah običajne.

Zatirajte poljske miši. Razmere, katere je povzročilo vojno stanje, so privedle prebivalstvo do tega, da mora rabiti živila, ki se dobivajo v deželi sami.

Iz tega nastane za vse poljedelce dolžnost, da tudi od svoje strani storijo vse, kar je v njihovih močeh, da se zadovoljijo potrebe dežele in njenega prebivalstva.

Dobre cene, katere imajo sedaj živila, bi naj nadalje vsodbujale, da bi se s vsemi močmi skrbelo za to, da bi bili doneski žetve med vojnim časom kolikor mogoče veliki.

V letu 1914 se je večkrat opazilo marsikaj, kar opravičuje strah, da bodo v letu 1915 pritisnile miši in zatorej je dolžnost vsakega poljedelca in vseh poljedelskih korporacij, da to nevarnost kolikor mogoče odvrnejo in s vsemi razpoložnimi sredstvi zmanjšajo na najmanjšo količino.

Kakoršnakoli sredstva se bodo uporabljala za pokončavanje poljskih miši, nikoli pa se ne sme pozabiti na to, da je mogoče izdaten vspeh doseči samo s skupnim, smotrenim postopanjem kmečkega prebivalstva, in zatorej se naj vsak posameznik voljno in v svesti si svoje dolžnosti pridruži skupnim akcijam, ki se sklenejo in odredijo v svrhu pokončavanja poljskih miši.

C. kr. postaja za varstvo rastlin je vsakokrat rade volje pripravljena s svetom pomagati poljedelstvu in teh vprašanih ter dajati primernih sredstev in pripomočkov za zatiranje teh živali.

Posebno se še opozarja na to, da se naj povsod tamkaj, kjer se je že v jeseni 1914 opazilo mnogo miši, stori takoj po nastopu južnega vsemena vse potrebno, kadar pridejo miši iz svojih skrivališč, da se zatrejo, ker je upanje na vspeh v zgodnji spomladi posebno veliko in ker more s tem stvarna akcija v tem letnem času mnogo prispevati, da se doseže nameravan smoter, da se pokončajo poljske miši.

C. kr. poljedelska bakteriološka in za rastline varstvena postaja na Dunaju II, Trunerstrasse št. 1.

Sadite več buč. Za marsikatero kmečko gospodarstvo je bilo dobro samoizdelovano bučno olje zelo važno in po pravici je bilo bučno olje zaradi svojega krepkega in pristnega okusa povsod zelo priljubljeno.

Zaradi visokih cen masti in olja bi se naj nadaljni nasad nujno priporočal iz lastnih gospodarskih vzrokov, pa tudi z ozirom na potrebno preskrbo vsega gospodarstva z oljem.

Izmed vseh rastlin, ki pridejo v poštev zaradi dobave olja, bi se morala za naše razmere obračati večja skrb na bučo zaradi tega, ker jo kmetje znajo saditi in ker obeta vsled tega več uspeha kakor druge oljate rastline, ki se do sedaj še sploh niso ali so se le redko sadile.

Ker je buča za množinsko rejo svinj zelo priljubljena piča, bo za marsikatero kmečko gospodarstvo posebno ugodno, ako se je v letošnjem letu mnogo nasadi.

Saditev poznega zelja. V prihodnjih dneh se začne na Srednjem in Spodnjem Štajerskem saditev poznega zelja, ki se bo potem do konca maja ali do začetka junija presadilo na polje. Ako že pri vseh drugih setvah velja pravilo: Ne sej pregosto! je to zlasti posebno važno pri zeljnatih sajenkah, ki pridejo potem na prsto polje.

Ako so rastline gosto nasejane, se stiskajo, vse silijo na dan in postanejo seveda, kar je naravno, dolge in tanke. Take rastline rastejo pri ne posebno ugodnih vremenskih razmerah le počasi in mnogokrat zelo slabo, večkrat nastanejo vrzeli, ki se morajo pozneje zopet izpolniti. To pa daje mnogo več nepotrebnega dela. Kolikor mogoče, redko nasajene zeljate sajenke in iz gostih vrst vzete sadike, ki se presadijo kot 2 ali 3 tedne stare semenke v posebno gredo, postanejo deblaste in jedrnate in rastejo zaradi svoje večje odpornosti in bogatejših korenin hitreje in enakomerneje.

Pogosto nasajevanje je velika napaka pri nasadu zelja in bi se je moralo posebno letos kolikor mogoče izogibati.

Iz vsakega semena mora zrasti rabljiva rastlina in iz vsake sejanke velika zeljna glava.

Izpolnitev vrzeli v vinogradu. Najplemenitejša naloga doma ostalih kmetov je, kakor znano, že v mirnih časih pridelovanje živil za vse ljudstvo. Sedaj v vojnem času je pa sveta dolžnost za nas vse, ki obdelujemo zemljo in ugodno lego v večji meri za nasad živil.

Vse vrzeli v vinogradih bi se naj letos ob-